

FOLK OG LAND

NR. 17 — 18. ÅRGANG

LØRDAG 20. SEPTEMBER 1969

LØSSALG KR. 1,50

Fru Aase Storræter
Furuveien 11 - F.
Oslo 7

Landssvikoppgjøret var ulovlig og kontraktstridig

En omfattende gjennomgåelse for **FOLK** og **LAND** ved advokat Sverre Helliksen

Grunnloven ble betraktet som «a scrap of paper» av herrene i London.

III

Som motvekt til eksilregjeringens visdom, eller mangel på sådan, siterer jeg fra «Oppenheim International Law», dens 7. utgave, bind II (1952):

S. 168: «Krig er en konflikt mellom stater ved deres væpnede militære styrker.» Innsats av norsk handelsflåte, chartret på timecharterbasis var således ikke norsk krig.

S. 248: «Bare fullt suverene stater er kvalifisert som krigførende.» Norge var derimot totalokkupert og dets konge og regjering landflyktige. (I eksil)

S. 251; note 1: «Under annen verdenskrig var Norge ikke alliert med Storbritannia.» Det samme skrev forøvrig også den amerikanske professor Unstad, likesom det fremgår av Alliertavtalens pkt. 6.

S. 254: «Det er opplagt at et okkupert lands straffelover forblir gjeldende.» Altså både alminnelig og militær straffeprosesslov, Jfr. straffelovens § 14. Norge vedtok også dette uttrykkelig i alliertavtalene av 16.5. 44, pkt. 3, 4 og 5. Likeså vedtokes i disse alliert okkupasjon og

dermed Art. 43 og 50 i Haag-reglementet.

S. 445: «Okkupanten har i okkupasjonstiden autoritet over enhver funksjonær.»

S. 446: «Okkupanten kan etablere militære domstoler istedenfor ordinære.»

S. 447: «Okkupanten kan avskjedige dommere likesåvel som andre funksjonærer.»

S. 454: «Okkupantens lover må bli rettidig publisert og ikke være tilbakevirkende.» Londonregjeringens anordninger var i strid med begge disse krav.

S. 616: «Okkupantens disposisjoner overensstemmende med Art. 43 er legitime.»

Wold levnes ikke megen ære av advokat Helliksen.

Legitimt er dermed okkupantens anerkjennelse av NS som okkupasjonslovlig parti, mens de andre partier ikke anerkjentes.

Hvert enkelt av disse sitater strider mot anordningene og dommene, og viser hvor farlig det er for et land og et folk å ha statsmenn og dommere som ikke er folkerettslig kompetente og som er preget av borgerkrigsmentalitet.

Dette ledet bl. a. til det absurde at i Norge ble medlemmer av det legale NS straffet med opptil dødsstraff for krigspassivitet (etter krigen), mens medlemmer av Arbeiderpartiet i et antall av ca. 250 000 ydet vel avlønnet arbeid ved tysk produksjon i Norge av krigsmateriell eller på tyske flyplasser o. l. De ble ikke engang satt under tiltale for bistand til «fienden» (okkupanten).

Medlemmer av NS hjalp vanligvis ikke tyskerne med krigsmessig produksjon, men derimot med sivil administrasjon og juridiskjon, fordi deres nasjonale pliktfølelse sa dem at det var en fordel mot at nordmenn skulle bli administrert av og dømt av tyskere. Det var imidlertid flere andre enn NS-medlemmer som ydet slik sivil innsats overensstemmende med norsk lov og Art. 50, men etter 8.5. 45 var det bare NS-medlemmer som ble dømt. Prinsippet — eller rettere mangel på prinsipp — ble også praktisert i forbindelse med den av Terboven i september 1940 innsatte okkupasjonslegale regjering istedenfor Administrasjonsrådet. I denne nye regjering var det både medlemmer av NS og av andre partier, men bare NS-medlemmene ble straffet. De andre ble frifunnet og fikk honnør for innsatsen.

Det rettslig korrekte var naturligvis at hverken arbeiderne, de sivile eller regjeringsmedlemmene — oppnevnt av Terboven 25.9. 40 — kunne straffes fordi krigen mellom Norge og Tyskland var opphørt i juni 1940.

Quisling opptrer i engelsk skuespill

Og får etter omstendighetene real behandling.

Fra vår Londonkorrespondent.

Vidkun Quisling er en av hovedpersonene i et nytt engelsk moralskuespill, skrevet av Brian B. Daubney, sjef for musikkavdelingen i the City of Leicester College of Education, med musikk for kor og dans av Ronald Reah.

Dette en-akters drama har titlen «Livets dans» og er karakterisert av Daubney som «en preken i praksis» (a practical sermon). Quislings klassekamerat, rektor Wilhelm Ullman har også en fremtredende rolle, og det har også Dietrich Boenhoeffer, den tyske teolog som døde i et fengsel i Berlin under krigen.

I programmet rettes det en takk til Ralph Hewins for tillatelse av hans engelske forleggere til å sitere fra «Quisling — prophet without honour» og til the Church Missionary Society press for bruk av den engelske oversettelse av Boenhoeffers dikt «Von Guten Mächten».

Forbindelsesleddet i skue-

spillet er Predikeren som legger frem skuespillforfatterens centrale tema slik:

«I løpet av livets innviklede gang ser vi hvor lett både helgen og forræder kan bli et bytte for politisk makt. Enten i motstand mot den eller i allianse med den, så er deres moralske avslutning den samme. Hva enn Kristus betyr for dere, inviterer vi dere til å overveie deres godtagelse eller forkastelse av ham i forbindelse med de begivenheter vi undersøker.»

Boenhoeffer-dilemmaet kommer så. Derefter fortsetter Predikeren:

«Hans (Quislings) tro savnet Boenhoeffers fullstendighet. Feil i begrunnelse og den politiske makts fristelse ledet ham til å ofre religiøs integritet.»

*) Dette påståtte «offer» er usant og skriver seg ikke fra boken til Hewins. Derfor har Hewins også bedt Daubney om å rette denne setning.

Red.
(Forts. side 7)

(Forts. side 2)

Landssvikoppgjøret - -

(Forts. fra side 1)

Hadde den imidlertid vart til 8.5. 45 hadde stillingen vært en annen for alle tre kategorier.

Anvendelse av straffelovens § 86 om landsforræderi betinger først og fremst norsk krigsdeltagelse og der nest må det ikke være i strid med norsk lov og med folkeretten. Både Art. 43 og Bostedets lov, som forøvrig uttrykkelig er anført i annet ledd i § 86, er frifinnelsesgrunn.

Eksilregjeringen på sin side hemmeligholdt både våpenstillstandsavtalen av 10.6. 40 og alliertavtalene av 16.5. 44 som instituerte ny alliert okkupasjon, i henholdsvis 7½ og 6 år.

Man kan spørre om hvorfor ikke NS-medlemmene i likhet med dommerne i Haalandsaken — som 6.7. 45 avsa dødsdom, godkjent av Høyesterett 9.8. 45 — ble ført bak lyset med hensyn til den fortsatte krig. En viktig faktor er her at pressen i juni 1940 var nøytral. AF-TENPOSTEN skrev således korrekt 14.6. 40 «Hele landet er okkupert og dette okkuperte Norge befinner seg ikke lenger i krig med Tyskland.» ARBEIDERBLADET 14.6. 40: «Kongens synd mot sitt folk» om flukten til England. BUSKERUD BLAD 10.6. 40: «Norsk overkommando har gitt befaling til å innstille fiendtlighetene søndag natt kl. 24. Krigen i Norge er slutt.»

For å døyve den sterke kritikken også i eksilregjeringens egen avis, utga Nygaardsvoldregjeringen 3. og 26. juli 1940 den falske proklamasjon om «den nåværende krigstilstand» og om forandring av den militære straffelov. For mange var vel dette en slags flukt fra skammen over en krig avsluttet med tap. Andre fant naturlig nok at norsk krig fra England var både utrolig og ulovlig og i samme retning virket også Stortingets riksrådsforhandlinger juni-september 1940, hjemsendelsen fra Sverige av den der internerte norske 1. divisjon og kongens kringkastingstale 26.8. 40. Likeså at statsminister Nygaardsvold 25.6. 40 skrev: «Krigen varte i 2 måneder og Norge er beseiret.» Mest virket kanskje kongens tale 24.12. 40 om den «uvæpnede borgerkrig som nå pågår hjemme i Norge».

IV

Grunnlovens § 17 bestemmer: «Kongen kan give og ophæve Anordninger». Det gjelder kongen i statsråd, ikke statsrådet alene. Dette er

også en av de mange grunner til anordningenes og dermed rettsoppgjørets ugyldighet.

Iflg. statsrådsprotokollen er anordningene formelt gitt med Kong Haakons bifall og signert av kongen. Hvordan kan det da lyde helt motsatt i «Kong Haakon VII taler», utgitt 1947 av W. P. Sommerfeldt med kongens sanksjon?

I kringkastingstalen 26.8. 40 (s. 38) gir kongen således sin hyldelse til Administrasjonsrådet, som «fortjent av fedrelandet» og som mellommenn mellom de nåværende maktavere og befolkningen i Norge.» Her går det ut fra ren okkupasjonsstilstand, mens anordningene 3.7 og 26.7 1940 altså forandrer militærlov og proklamerer «under den nåværende krigstilstand.» Denne anførsel etter at en i statsråd 7.6. var enige om at det var «håpløst for Norge å fortsette krigen» og ordren i den anledning til general Ruge om krigsinstilling, står også i diametral motsetning til hverandre. Det er heller ikke en rent formell tilstand som er gitt betegnelsen av krig, for 13.9. 40 nyttes uttrykket «Så lenge Norge er i krig.»

Hvis statsrådsprotokollens utsagn er korrekt gjøres kongen til en tufs når han taler om sivil rettstilstand. Her må det kunne reises berettiget tvil. Spørsmålet er i seg selv viktig også av hensyn til kongens minne, og det burde foretas en skriftkyndig undersøkelse av protokollen.

Kongen takket også for at det var holdt ro« og orden». Det er en okkupasjonsplikt og alt forløp normal til 26.8. 40 iflg. kongens tale. Hvorledes kunne dette skje hvis Norge hadde vært i krig 3.7. 40? Uroen begynte først ved anordning 13.9. 40 med uttrykket «Så lenge Norge er i krig», nærmest som protest mot kongens tale. Og da begynte det med mord på landsmenn og sabotasjer, noe som igjen førte til okkupantens legale repressalier iflg. Art. 43.

Kongen erklærte så sin uenighet i talen 24.12. 40: «Det som kanskje smerter meg mest av alt, er den uvæpnede borgerkrig som nå pågår hjemme i Norge.»

Eksilregjeringen hadde heller ingen saklig begrunnelse for den falske anførsel om krigsdeltagelse. Påbudet i Haagkonvensjonen III. Artikkel 1 (Lovt. 1910, s. 475) krever enten krigserklæring, ledsaget av grunner, eller et ultimatum med betinget krigserklæring. I proklamasjonen av 7.6. 40 — som forøvrig ikke ble sendt til de

tyske myndigheter, bekjentgjøres reisen fra Norge. Krig nevnes ikke her, men kamp, sivil kamp for Norges interesser. Slik tolker også professor Skeie proklamasjonen. Proklamasjonen ble sendt ut over Tromsø radio 9.6. 40 og først da kjent i nødtøftig utstrekning. Hadde proklamasjonen vært ment som en krigserklæring ville den ha kommet for sent etter at Ruges tilbud om innstilling av fiendtlighetene var blitt en realitet ved tysk aksept. Det bevises bl. a. ved uttalelse i Høyesterettsdom i sak mot major Five av 6.3. 48, Rettst. 1948, s. 164 nederst: «Melding fra tysk overkommando om at norske forhandlere ville bli motatt» og «fiendtlighetene ville bli innstillet» også fra tysk side kl. 12 natt til mandag 10. juni. Når tilbud og aksept om innstilling av fiendtlighetene mellom de to krigførende, Norge og Tyskland, dekker hinannen, så er enighet oppnådd. Det bestyrkes ved den på tysk oppsatte våpenstillstandsavtale, pkt. 1: «Samtlige norske stridskrefter legger våpene ned.» Jfr. min bok «Tenk Selv», s. 161.

At Høyesterett 6.3. 48 tolker avtalen (s. 165) som bare gjeldende Nord-Norge, ikke det øvrige land, er et håpløshetens middel av samme art som tidligere dommer bruker for at justismordet på Haaland skal kunne brukes som standardddom.

Istedenfor å innrømme feilen fra eksilregjeringen med hemmeligholdelse av kapitulasjon og våpenstillstand og dermed også stemple den som krigsforbrytere iflg. Oppenheim — har dommerne dømt henimot 100 000 uskuldige nordmenn som overholdt folkerettsreglene iflg. straff. § 14 overstemmende med kong Haakons taler og den offisielle norsk-britiske kunngjøring av 1946 om ingen norsk statlig krig fra England.

Høyesterettsdommen i Rt. 1948, s. 165, nevner ikke straff. § 14 som henviser til Haagreglene Art. 37 (Lovt. 1910, s. 498) om at våpenstillstand «indstiller overalt (også fra England) de krigførende staters krigsoperasjoner.» Det tyske ord i den originale avtale «gesammen» oversettes også med de samlede stridskrefter istedenfor samtlige. Men det endrer ikke den faktiske og rettslige enighet om krigsopphør mellom de to overkommandoer og den eneste fornuftige mening med kontrakten, samt kongens og regjeringens «befaling» til Ruge.

Høyesterett benevner, s. 165, og våpenstillstandsavtalen som kapitulasjon. Tolkningen viser hvor langt dommerstand- og juriststand — med få dissenterende unntagelser — i Norge siden 1945 har fjernet seg fra tidligere høy standard. De to overkommandoer møtte ikke i Trondheim, men deres representanter underskrev uten noen reservasjon. Kontrakten ble også godtatt av Hitler, så de to lands statsoverhoders sanksjon foreligger. Det ville naturligvis være utenkelig hvis det bare dreiet seg om en lokal kapitulasjon i Nord-Norge. Og da ville også Alliertavtalens pkt. 6 og uttalelsen i Rettst. 1946, s. 702 nederste avsnitt, være utenkelig. Proklamasjonen og Ruges erklæring er inntatt i Innstilling fra Undersøkelseskommissjonen 1945, utgitt 1947, s. 311—313.

Dødsstraff ved anordning 3.10. 41, utvidelse av straffelovens § 86 til å omfatte politisk medlemskap 22.1. 42, og Landsvikanordningen 15. 12. 44 er ugyldige også iflg. Grl. § 11, som gjør kongen og hans regjering inkompetente til regjeringshandlinger etter 6 måneders utenlandsopphold. Landsvikanordningen er også ugyldig som utgitt etter at man hadde underskrevet Alliertavtalene med pkt. 3, 4 og 5 om anvendelse av norsk lov. Professor Skeie regner da også anordningen som opphavet til den største rettsløshet i Norges historie.

I august-september 1946 kom den offisielle norsk-britiske konstatering av at det i eksiltiden militært bare dreiet seg om legal norsk frivillig innsats og ingen statlig. Justisdepartementet har også i saken mot den tyske Gestaposjef Reinhard hevdet 7.6. 40 som opphørsdato for norsk krig. Jfr. Aftenpostens referat 20.6. 67, s. 14.

Nytt dramatisk bevis for ulovlig rettsoppgjør foreligger nå fra «British Handbook», 1942, s. 34: «Som informert av norsk regjering ble den militære kapitulasjon effektiv 10. juni 1940.» S. 35: «Forræderi var ikke årsak til Norges fall. Årsaken var de tre overraskelsesmomenter: politiske, taktiske og strategiske.»

Storbritannia anerkjente

(Forts. side 7)

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskaperlig samvær. Møtetid kl. 19.30.

Valget gikk som ventet

Foran stortingsvalget gjorde Forbundet det kjent at det denne gang ikke fant grunn til å gi noen anbefaling om å støtte den ene eller den annen part. Både den borgerlige side og Arbeiderpartiet hadde vist like liten interesse for å gjøre seg ferdig med det politiske oppgjør etter okkupasjonen en gang for alle. FOLK OG LAND for sin del pekte på at det liten grunn kunne være for de tidligere NS-folk til å delta i valget på bakgrunn av det som hadde hendt i løpet av de fire år borgerpartiene hadde sittet med makten.

Og valget gikk da som det måtte gå. Vår oppfordring ved forrige stortingsvalg om å stemme borgerlig førte som kjent til øket valgdeltagelse og til at arbeiderparti-regjeringen ble avløst av en borgerlig samlingsregjering med en solid parlamentarisk margin. Ved dette valg gikk valgdeltagelsen da ned igjen og de borgerlige partier reddet bare med et skrik sin dødløse regjering. Bare en representant er det å gå på og med folk som Garbo og Kortner på venstrebenken må det bli en lite lystelig oppgave for regjeringen.

Vi misunner ikke Borten, som atagelig vil fortsette som statsminister, men så ligger han da også som han har redet. På den annen side har han fått en ny sjanse til å rette på det politiske oppgjør han selv har kritisert. Han og hans regjering bør isåfall gjøre dette i tide slik at man ikke behøver å blande valgspekulasjoner opp i en så viktig sak. Det kan jo også tenkes at Arbeiderpartiet vil endre standpunkt for å være brennsikker på å vinne neste valg.

Det er en interessant situasjon som byr på visse muligheter.

KRISTUS VAR KOSMONAUT!

Ifølge en melding i «Kronen Zeitung» i Wien hevder den russiske dosent Sajzev at Kristus var utsending fra en høyere sivilisasjon og dette at han ble menneske og himmelfarten senere var inntatt av annen enn ankomsten fra og avreisen til en annen stjerne. Betlehemstjernen var et rumskib med ildhale. Bibelordet «Mitt rike er ikke av denne verden» anføres som bevis for riktigheten av dette.

MESSERSCHMIDT INNBUDT

Til mottagelsen av måneastronautene i Los Angeles hadde president Nixon også innbudt den berømte tyske flykonstruktør professor Willy Messerschmidt.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:
ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Nytt angrep på juryordningen

Juristene som forberedte og deltok i urettsoppgjøret etter okkupasjonen var naturligvis klar over at det kunne være en viss risiko ved å la den gamle juryordning fungere under de rettskomedier som ble satt iscene. For selv om folk flest var oppagittert og hjernevasket, så kunne det jo tenkes at uhyrlighetene ville gå opp for mange og at det kunne bli uønskede frifinnelser. Så grep man da til å omdanne de gamle lagmannsretter til særdomstoler hvor juryen var sjaltet ut. Isteden fikk man en «lagmannsrett» bestående av 3 jurister og 4 lege medlemmer som både skulle avgjøre skyldspørsmålet og avsi dommen. Og resultatet var jo da naturligvis at man alltid fikk de dommer som «de sakkyndige» juristene og deres oppdragsgivere ønsket.

Det har gjennom alle årene etterpå fra de domfeltes side vært hevdet at det her ble foretatt en ulovlig endring av domstolen og straffeprosessloven og at de dommer som er avsagt av disse særdomstoler i lagmannsrettens navn også av den grunn er ugyldige.

Vi vet ikke om det er for å avstive denne ulovligheten nå da så meget i forbindelse med urettsoppgjøret vakler — eller simpelthen fordi vår sorgelige juriststand ønsker mere makt ved å angripe legmannsinnflytelsen — at en komite med den berømmelige professor Andenæs i spissen foreslår å avskaffe juryordningen for godt og erstatte den med samme system som ble anvendt i særdomstolene dengang.

Og det er ikke måte på utrolige argumenter som anvendes i den forbindelse. En statsadvokat i Oslo, Gripne, får seg faktisk til å hevde at dette så langt fra er noe angrep på legmannsinnflytelsen. «Det motsatte er i virkeligheten tilfelle.» Og han fortsetter iflg. VG: «Komiteen har oppfattet det slik at en meddomsrett vil kunne gi sakene en langt mer betryggende behandling. Man vil også — i motsetning til i dag — få med en begrunnelse for domsavsigelsen. Det skulle man ha i dag oppfatter komiteen som kunstig, og jeg deler dette synet.»

De NS-folk som ble stillet for særdomstolene av samme type som de meddomsretter som nå foreslås opprettet, eller som overvar noen av disse fantastiske rettsforhandlinger dengang, vil kunne fortelle litt om den «betryggende behandling» deres sak fikk. Og begrunnelsen for domsavsigelsen var som kjent at tiltalte «måtte vite» at Norges krig fortsatte skjønt den høytidelig var avsluttet. Det må da også være innlysende for ethvert normal menneske, bortsett fra de som måtte finnes i juristenes leir, at slike domstoler i realiteten betyr hel utsjalting av legmannssynet i overretten. Den som kjenner litt til sakene vil være klar over at de fire lege vil være ute av stand til å hevde seg overfor de tre lærde lovens menn som slår opp i sine bøker og dunker sine paragrafer i hodet på de ulykkelige lege. Det blir juristene som i realiteten kommer til å avgjøre både skyldspørsmål og straff slik det også viste seg under rettsforfølgningen mot de tidligere NS-folk.

En anstendig jurist og dommer som formannen i Stortingets justiskomite, Einar Stavang, stiller seg da også meget skeptisk til forslaget og understreker at «juryordning har etter min oppfatning virket meget godt» og at «det må meget vektige argumenter til for å endre innarbeidet praksis.» Dermed har han da også påny satt fingeren

TESTAMENTET

Vi må aldri bli trett av å fortelle det norske folk sannheten.

Oberst Otto Muntke-Kaas.

I

Jeg tar sannheten med meg i graven var general Ruges siste ord til det norske folk. Generalens ord og gjerninger kunne undertiden virke forunderlige, men allikevel gjennomtenkt og med hensikt.

Hvorfor sa han ikke sannheten i levende live, f. eks. i de rettsaker, hvor han var vitne? Og hvorfor bryter han tausheten umiddelbart før sin død?

Generalen var en av hovedaktørene i begivenhetene på Elverum, som førte til at Stortingets og regjeringens enstemmige beslutning om å søke samme okkupasjonsstatus som Danmark hadde oppnådd, ble kullkastet. Han var langt fra alene om å kjenne sannheten om disse forhold. Det viser de mange forsøk på å kamuffere den gjennom påstanden om en Stortingets blanko fullmakt langt ut over Grundlovens grenser og de forskjellige hysteriske tiltak for å gjøre denne påstand troverdig.

II

Hvorfor fulgte ikke generalen sin opprinnelige linje helt tilslutt og tok sannheten med seg i graven i taushet? Med sin uttalelse peker generalen på at de desperate forsøk på å skjule sannheten er bedrag. Dette hans testamente til det norske folk var ellers upåkrevet.

Generalen tok alene for sitt vedkommende sannheten med seg i graven og gjorde dette på en måte som er en oppfordring til det norske folk om fortsatt å søke den. Det skjer enkelt nok ved å legge sammen 2 + 2 til 4.

Olaf Holm.

på det som foregikk i årene fra 1945 og utover.

Og når justiskomiteens formann anfører at «legfolk er ikke dårligere rustet til å skjønne i straffesaker» enn jurister, så må det være grunn for oss til påny å spørre om hvorfor legfolkene da ble sjaltet ut i urettsoppgjøret dengang. Var de «meget vektige argumenter» at det skulle begås rettsbrudd og justismord uten innblanding fra legfolk?

TRYGVE ENGEN:

Hvorfor nekter de fakta?

Det nærmer seg 25 år siden den norske eksilkomiteen vendte tilbake til landet og satte i gang det såkalte «rettsoppgjør.» I løpet av disse årene er det samlet og framlagt et meget rikholdig materiale til belystning av dette oppgjørs sanne karakter. Det er framlagt uigjendrivelige beviser for bl. a.:

1. At den tyske aksjon mot Norge i 1940 var ønsket og provosert av vestmaktene.

2. At den daværende norske regjering ikke ble tildelt noen ekstraordinær fullmakt ved det kjente stortingsmøtet på Elverum 1940.

3. At Norge som stat ikke var krigførende etter 10. juni 1940.

4. At Norge etter den tid ikke hadde egne stridskrefter, bare frivillige, og det både på britisk og tysk side.

5. At Norge under den annen verdenskrig ikke var alliert med noen annen stat.

6. At Quislings regjeringdannelse 9. april 1940 ikke ble foretatt etter forutgående avtale med tyskerne, men helt og holdent på eget initiativ.

Det er videre i høyeste grad sannsynliggjort:

a) at regjeringen Nygaardsvold vinteren 1940 var helt klar over at verdenskrigen ville bli utvidet til vårt land,

b) at regjeringen, bak folkets rygg og mot dets vilje, hadde fått i stand en hemmelig avtale med England om ikke å håndheve Norges forpliktelser som nøytral stat.

c) at regjeringen i april-dagene 1940 ventet en militær aksjon fra vest, og derfor med hensikt la landet åpent for invasjon.

På grunnlag av disse beviste fakta og sterkt begrunnede antakelser, kan en slå fast

1. at alle de tusener som i 1945 og de nærmeste år etterpå ble siktet og straffedømt for landssvik, er siktet og dømt på et fullstendig uriktig grunnlag, og

2. at i alle fall storparten av de såkalte «likvidasjoner» i Norge i okkupasjonsstiden ikke var krigshandlinger, men straffbare i henhold til gjeldende lov.

De ansvarlige norske myndigheter er opp gjennom årene blitt behørig orientert om disse fakta. I 20 år hadde vi regjeringer utgått fra Det Norske Arbeiderparti. De foretok seg ingen ting. De siste årene har vi hatt en såkalt «borgerlig» regjering. Heller ikke den har foretatt seg noe. Med andre ord: De nekter fakta.

Men hvorfor gjør de det? Det må ligge noe annet og mere bak enn bare frykten for det uunngåelige oppgjør med sannheten. Dette oppgjøret vil jo bare bli tyngre og mere nådeløst jo lenger man prøver å stampe mot.

For arbeiderpartiregjerungens vedkommende kan det ligge nær å tenke på hevn-motivet. Quisling avslørte jo i sin tid en del kjeltringer i partiets ledelse. Men det gir ikke tilstrekkelig forklaring. Og de «borgerlige» skulle jo ikke ha noe sånt motiv.

Hensynet til en viss, meget høytstående person har vært påpekt i denne forbindelse. Det er vel sannsynlig at dette har spilt og fremdeles spiller en viss rolle for myndighetenes holdning. Men heller ikke det synes tilstrekkelig til å forklare den ufattelige steilheten.

En «Patriot» i «Folk og Land» nr. 12—13 setter fram en annen formodning: Den norske eksilkomiteen i London hadde traktatforpliktet seg til å gjennomføre straffeforfølgelsen — uten hensyn til landets lover og uten hensyn til bestemmelsene i folkeretten.

Tanken synes å ha meget for seg. Var det prisen Nygaardsvold måtte betale for å få komme tilbake til landet og bli anerkjent som lovlig norsk regjeringssjef? Både vi ulovlig dømte og det norske folk forøvrig bør få klar beskjed på dette punkt. Er Norge ved traktat forpliktet til å sette norsk lov til side? Risikerer vi ellers okkupasjon og repressalier fra visse stormakter?

Hvis ikke: Hvorfor nekter de fakta?

Trygve Engen.

Ja, krig jeg vil med hænder og med fødder, en krig mod løgnen med de sterke rødder, mod løgnen som I røgtet har og vandet, så frækt den knejser og ser ud som sandhed!

(Henrik Ibsen)

Månadsbladet
FRIHUG-

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spennende fylgjetongar, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 30,-. Postgiro for bladpengar 80 821. Prøvenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgjevar: Erling Seim,

K i n n

DEN LIBERALE TOTALISME

Den kamp som har foregått mellom partibikkjene foran årets stortingsvalg må være en av de dødeste og mest begivenhetsløse vi har opplevet. Valgmøter har det vært få eller ingen av, og oppmøtet på de få som har funnet sted har vært ganske miserabelt. Hvordan skal så dette forhold tolkes?

Det kan vel for det første bent frem være at folket er gått lei «sine» politikere, at småkjekket og kortsynet hos de etablerte partifunksjonærer endelig begynner å miste sin tiltrekning. Delvis også fordi man kan ha innsett at et valg mellom sosial- og liberaldemokrater ikke er et valg mellom ideologier, men mellom personer. Personer som så inderlig gjerne vil sitte på taburettene og administrere et tilsynelatende blankpusset og perfekt velstandssamfunn. Men som intet kan foreta seg mot den stadig omsegripende åndelige forråtnelse og sløvhet under den skjønne overflate. Samme om de heter Borten eller Bratteli.

Det man med andre ord kan slå fast er at vårt samfunns dominerende trossgrunnlag — liberalismen — er til de grader blitt et postulat for den kompakte majoritet at ingen politiker kan eller tør gå imot den, og ingen annen åndelig impuls har gjennomslagskraft hos massen. Den liberale stat er der-

FOR UNGDOMMEN

Red.: Halvard M. Paasche

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.

med i like høy grad som den kommunistiske totalitær. Snakket om den norske individualisme er i dag foreldet, det er et i alle tilfelle fjernt historisk fenomen.

Den totalitære norske liberalisme har et ypperlig maskineri å arbeide gjennom: En enhetlig 9-årig grunnskole, som praktisk talt alle norske barn må igjennom. En departementskirke hvor ca. 95 pst. av folket er innrullert, og hvis funksjonærer — også kalt prester — er utmerkede propagandister for liberale og venstreradikale likhetsdoktriner. Gud er jo som bekjent venstremann. Og endelig har vi så massemediene, i den liberale stats eie og uten noen konkurranse.

Fjernsynet er nok tross alt det som har hovedansvaret for den døde maktkamp. Valgauksjonen foregår nå pr. billedskjerm, og stemme- kveget gir selvfølgelig tilslaget til det parti som byr

frem valgflesket på den mest hyggelige og liberale måte. Vi begynner dermed å ane konturene av et gjennomtotalitært og fordummet liberalt massesamfunn. Fjernsynet vil bli den eneste kontakt mellom ledere — masse, og mulighetene til opposisjon og kamp mot systemet blir om mulig enda mindre. Særlig i et folk som er til de grader ensrettet og enhetlig som det norske.

Vår strid må gå direkte ut i folket. Samlet kan vi bryte den årelange hjernevask, sammen kan vi heise en høyere fane. Vi må greie det. H.

RASEHAT I GUDS NAVN

Arbeiderbladet, Dagbladet og andre lignende organer har i årtier understøttet venstreradikale grupperinger i norsk politikk, samtidig som de har hamret løs av full kraft på alt de har mistenkt for å ha en kjerne av nasjonalisme i seg.

Førstnevnte avis brakte den 27.7. d. å. en artikkel av Harald Offerdal under titlen «Høyre-ekstremistene», hvor oppskriften er av gammel årgang.

Skribenten taler varmt om dagens venstreradikale ungdom og beklager den til dels uheldige presse den har fått. Man aner tydelig omsorgen og slektskapet Offerdal føler for disse i sine ord. På den annen side raser han mot det han kaller for konservative organisasjoner. Som eksempel på disse nevner han blant andre Nasjonal Ungdomsfylking, og vet ikke nok stygt han kan si om denne og andre beslektede organisasjoner. Det er spesielt lektor Hoaas' brosjyrer forfatteren hetzer mot, da han øyensynlig setter likhetstegn mellom det NUF står for og lektorens skrifter. Hvorvidt dette med synonimitet er riktig eller ikke skal vi ikke uttale oss om.

Det ser ut som Offerdal spesielt vil rope et varsko til leserne når det gjelder Hoaas' omtale av norskheten i sin første brosjyre. Ifølge skribenten i AP-avisen, må for all del ikke nordmenn føle seg som ett folk og legge beslag på landet alene, her er god plass for fremmede folkeslag. Det er i hele tatt nasjonalfølelsen som må bekjempes med alle midler. Derfor representerer lektor Hoaas og NUF farlige elementer som må bekjempes.

Harald Offerdal og Arbeiderbladet er ikke alene i kampen mot nasjonalismen her på bjerget, dessverre. Tendensen har lenge vært å bekjempe den hvite manns nasjonalfølelse, mens alle andre folkeslag blir hyldet for sin spesielle egenart. Mange er gått langt som å bruke Bibelens ord til inntekt for å slå ned enhver tendens hos den hvite mann og kvinne. Vis ikke rasehøvmot, sier de skriftlærde til representanter for den hvite rase og mener dermed å ha Guds ord for sin propaganda. Men på den annen side nevnes ikke Bibelen i en bisetning når de svarte slår ihjel eller forulemper på annen måte europeere. Forstå det den som vil.

NORSKE STUDENTER TIL SPANIA

I et intervju med Universitas, uttaler den spanske so-

(Forts. side 8)

SAGAEN OM HORST WESSEL

Fortalt av hans SA-kamerat Erwin Reitmann

Vi bryter gjennom.

Nok en gang larmer vi en sen lørdagsaften på lastebil er ut fra Berlin. Gjennom natten gikk det i nordøstlig retning. Målet var Freienwalde, et kursted omtrent 60 km fra Berlin. Alle Berlins sturmvadlinger var underveis, og da gjaldt det for

Sturm 5 påny å ta seg sammen slik at vi fortsatt kunne være den ledende. For Horst var disse store utmarsjer bare en målestokk. Ved sammenligning med de andre SA-formasjoner slo han fast hvilke fremskritt hans egen sturm hadde gjort og hva det i tilfelle skortet på. At

hans arbeide ikke ble overgått kunne han stadig påny slå fast, og han var seg også det bevisst.

Gjennom natten bruste lastebil på lastebil. Tretthet og den kjølige, friske natteluft lot snart sangen forstumme. Lyskastere smøg seg spøkelsesaktig gjennom mørke alleer over glatte landeveier. Gjennom sovende landsbyer humpet bilkolonnen seg mot sitt mål. Ved midnattstid nådde vi det første bestemmelsessted. I en liten landsby tok vi kvarter. De märkiske bønder forpleiet oss på det beste og tidlig om morgnen var vi atter på bilene. Avsted til Freienwalde! Påny gikk det et stykke. Det ble delt ut propagandamateriell til bøndene. Over dårlige veier snodde biltoget seg. Da sto det en der og knyttet neven mot oss. I ett nu var Horst nede, folkene ville følge ham. «Bli der oppel!» lød ordren. Bilen stanset og Horst løp etter fyren, som hurtig forsvant inn i et hus. Han slapp således nådig unnav med skrekken.

Jorddyrkerne ble forbausset, mange gledet seg. «Det er riktig», hørte man dem si. Syngende gikk det videre.

Ankomst i Freienwalde. Først feltgudstjeneste. Så begynte marsjengjennom byen. Den kjempemessige brune slange satte seg i bevegelse, Horst som alltid nesten i køen med sin sturm. Vi sang og marsjerte så det var en fryd og alle ble oppmerksomme på oss. En slik mektig oppmarsj hadde byen ennå aldri opplevet. Derfor forsøkte også marxistiske slåsskjemper å ødelegge det inntrykk oppmarsjen gjorde på befolkningen. Foran et lokale sto kameratene, følte seg kjekke og kom med pøbelaktigheter. Alle sturmene dro forbi uten å ta hensyn til det, men ikke Horst med sin sturm. Allerede langt borte så han hva som foregikk. I et nu sto han foran folkene og kom i voldsom diskusjon med dem. Da angrep de ham plutselig korporlig. Hurtig som lynet sprang to, tre grupper ut av toget og i en-to-tre var saken ordnet. Det lød en kort fløyttone og så marsjerte gruppene igjen videre i toget i full orden som om intet hadde hendt. Opphovne hoder og molesterte klær ga provokatørene anledning til ettertanke.

Videre gikk marsjen til Marktplatz, hvor det fant sted en stor militærkonsert. Dr. Goebbels talte til menneskemengden og skaket den opp. Så, da alt var over kom politiet tilsyne sammen med de røde helter. Man lette etter Horst Wessel og kjente ham også raskt igjen fordi han hadde en plasterlapp over øyet. Kort akkordering, han måtte følge med til politistasjonen. I mellomtiden var alle de andre standarter og sturmer rykket bort, bare sturm 5 ble tilbake og ventet i ro og mak på sin fører. Endelig, etter lang tid, kom han tilbake. «Fertigmachen, im Gleichschritt marsch!» Så bar det avsted igjen.

Etter oppmarsjen i Freienwalde ble alle SA-avdelingene sendt til Eberswalde, en liten industriby ikke langt borte. Med klingende spill og fengende kampsanger bar det så gjennom denne marxistisk dominerte industriby. Marxismen følte seg som herre her og provoserte på alle gater og plasser. Påny hadde det stilt seg opp en hel bande foran et lokale, og

(Forts. side 7)

ARMINIUS:

Herbert Wehner som kommunistagent i heksekjelen Stockholm

Den tyske «gesamtdeutsche» minister får sin fortid lagt frem i en bok av Hans Frederik.

I hele den vestlige verden er massemediene en slags halvkommunistiske hjelpe-tropper. Det er derfor ikke så rart at en så politisk suspekt person som den Gesamtdeutsche minister Herbert Wehner ikke har fått sin fortid nærmere belyst. Ja, selv etter at det kom ut en avslørende bok av Hans Frederik, «Gezeichnet vom Zwielficht seiner Zeit», har hele den tyske presse med unntagelse av NATIONALZEITUNG og DEUTSCHE WOCHENZEITUNG... tiet hårdnakket.

I det etterfølgende skal vi på grunnlag av de to nevnte blads utdrag av og omtale av Frederiks bok se litt på den mangfoldige Wehner. Da han i lang tid under annen verdenskrig opererte i og fra Skandinavia vil vi naturligvis i første rekke legge vekt på forhold av «lokal» interesse. Spesielt vil beretningene om forholdene i det betente Stockholm by på interessant bakgrunnsstoff også når det gjelder våre egne eksilfolk i Sverige.

Herbert Wehner startet sin politiske karriere som anarkist og var anarkistlederen Erich Mühsams nærmeste medarbeider. I 1926 gikk han imidlertid over til det kommunistiske parti, hvor han gjorde en usedvanlig rask karriere og snart ble

Den tyske minister med den brogede fortid.

en av partiets ledende menn, protesjert av størrelser som Ulbricht, Pieck og Dimitroff. Den nasjonalsosialistiske maktovertagelse i 1933 gjorde heller ikke slutt på Wehners karriere, snarere tvert imot. Fra utlandet tok han ledende del i det kombinerte motstandsarbeide og spionasjevirksomhet for Sovjet (Komintern). Til å begynne med ble denne virksomhet drevet fra vest, men den tyske okkupasjon av Frankrike, Belgia og Nederland gjorde slutt på det. Wehner ble derfor av Kreml dirigert til Skandinavia for der å fortsett virksomheten til den arresterte beryktede Ernst Wollweber.

Overflytningen av Wehner

ble omhyggelig forberedt, for nøkkelposisjonen i det skandinaviske rum, som Wehner var tiltenkt i Stockholm, var av den aller største betydning. Før den tyske okkupasjon av Danmark var Kjøbenhavn en fremragende innrettet sentral i Kominterns etterretningsnett og ble ledet av fremtredende Kominternagenter som Wollweber og Mielke. Etter den tyske okkupasjon ble arbeidet på det nærmeste lammet og oppbyggingen av en virksom filial for Komintern i Skandinavia til erstatning for Kjøbenhavn var derfor påtrengende nødvendig.

Oslo i utkanten av det tyske okkupasjonsområde ble utvalgt til illegalt anløpssted for Kominternfolk, overløpere og agenter som skulle dirigeres til Sverige, Finland eller Moskva.

Stockholm skulle overta arven etter Kjøbenhavn. Erns Wollweber, som etter annen verdenskrig havnet som minister i Ulbrichts tyske kommuniststat, flyttet over til Stockholm og bygget ut et omfattende etterretnings- og spionasjenett, bl. a. vil man huske at han var en ekspert på sprengstoffanlag (antagelig var det hans agenter som var ansvarlige for eksplosjonsulykken i Oslo under okkupasjonen). Wollweber ble imidlertid arrestert i Stockholm og idømt tre års tukthus, men ble senere etter krav fra Sovjet utlevert dit av Sverige. Wehner skulle nå overta ledelsen i Stockholm etter ham.

Forbindelsen med sovjetambassaden med Madame Kollontay som ambassadør, ble holdt av den svenske journalist Nils Paul Valentin Södermann («Gustav»).

Wehner ankom til Oslo i mars 1941 med et lasteskib fra Rotterdam. Et nederlandsk sjømannspass og papirer som medlem av besetningen hjalp ham gjennom den norske kontroll. I Oslo oppholdt han seg så i seks uker og i denne tid forberedte norske kommunister omhyggelig hans overføring til Sverige. 12. mai 1941 bragte så en norsk kommunistisk tillitsmann Wehner med toget til en jernbanestasjon i nærheten av svenskegrensen. Så bærer det tilfots over grensen ad en skogsvei

Hetsen mot biskop Defregger

Og det som virkelig hendte i Filetto i juni 1944.

Men hva med det som hendte i Norge?

Det tyske ukeblad «Der Spiegel» er etter vår oppfatning et tvilsomt papir. Det ble startet av den britiske okkupasjonsmakt i 1945 og medarbeiderstaben er høyst blandet. Den teller bl. annet både tidligere nasjonalsosialister og naturligvis representanter for de utvalgte. Bladet har gitt foranledning til en rekke skandaler i tysk offentlig liv og man kan vel knapt påberope seg annet motiv en den rene sensasjonslyst — hvis det da ikke er en dypere hensikt, skjult for oss.

Bladets siste mesterstykke er angrepene på Münchens Weihbischof, Dr. Matthias Defregger, som man avslører som «krigsforbryter». Det sier seg selv at bladets aksjon har vakt glede og gjenklang hos alle «gode» krefter i hele den vestlige (og også østlige) verden som iherdig bekjemper kirke og militærvesen, med samt Tyskland naturligvis. Hele den norske dagspresse fråser da også i stoffet og serverer den høyst misvisende versjon som «Der Spiegel» har lansert og som spesielt det røde Italia — og det er så mektig at ingen der tør tale det imot — har grepet med begjærighet.

Versjonen i norsk presse er da den at biskopen, som tjenestegjorde som kaptein i Wehrmacht før han overhodet påbegynte sine teologiske studier under denne tjenestegjøring lot gå videre en ordre fra høyere hold om å skyte 17 gisler tatt i en italiensk landsby eter at en tysk soldat var blitt drept.

Dette hørtes jo ikke så bra ut, men en måtte naturligvis

Biskop Defregger.

lure litt på hvorfor akkurat kapteinen som lot ordren gå videre skulle tas, mens de som ga ordren og de som utførte den får være ifred. Det var således tydelig biskopen (og kirken) en var ute etter.

Det som virkelig hendte var dette, som en Wachtmeister ved Defreggers divisjon dengang, den nåværende bankfunksjonær Horst Foerder har vært modig og anstendig nok til å tre offentlig frem med i NATIONALZEITUNG.

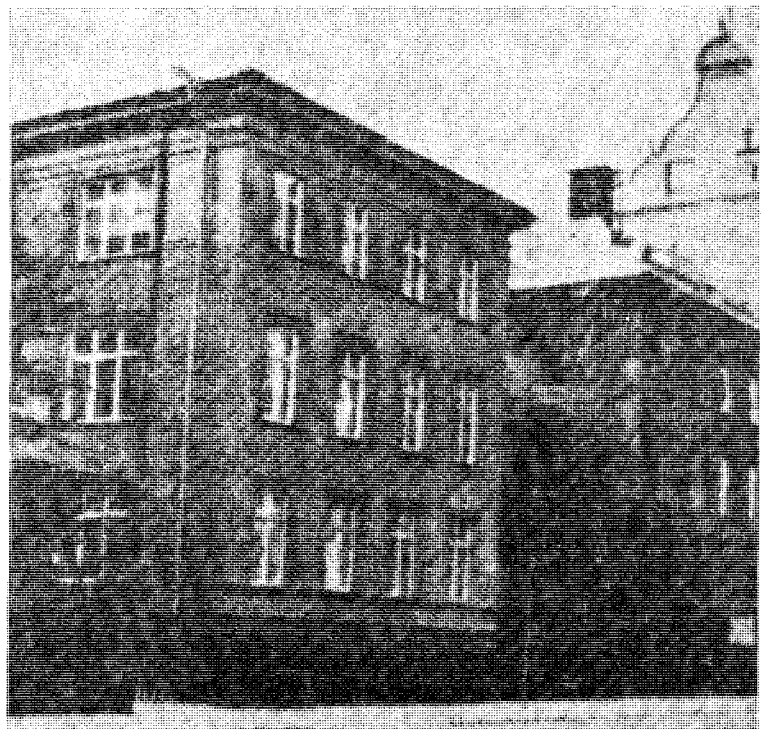
Foerder beretter at den divisjon Defreggers kompani tilhørte, 114. Jäger-Divisjon, hadde deltatt i tre år i innsats mot partisaner i Jugoslavia da den ble forflyttet til Italia. Og han fortsetter:

«6/7 juni 1944 reiste jeg sammen med en forkommando for å ordne med kvarter i den ca. 1800 meter høyt liggende landsby Filetto i Abruzzerne rett overfor Gran-Sasso. Forkommandoen besto av 5 eller 6 mann fra vår Nachrichtenabteilung 114, derav en offiser — såvidt jeg vet var det løytnant Domke. I landsbyen Filetto fantes det ingen tyske tropper slik det feilaktig er blitt opplyst. De fem fra vår kommando overnattet sammen i et hus. Såvidt jeg vet var det en turnhall. Som følge av en innbydelse hadde jeg kvarter om natten mellom 6. og 7. juni hos et eldre italiensk ektepar, som var ytterst gjestevennlig og forekommende. Ekteparet kan ha vært i sekstiårsalderen.

Om morgnen 7. juni fikk jeg ordre om å sykle ned i dalen og der gi vår Nachrichten-Abteilung 114 rapport om gjennomføringen av kvarteroppdraget. Da jeg kom til vår avdeling, fant jeg alt i høyeste allarmberedskap, ferdig til hurtigst mulig motorisert marsj til

Wachtmeister Horst Foerder i 1944. Nå er han en fredelig bankmann, men modig nok til å tre opp mot hetsen. Og det er det ikke så mange av hans landsmenn som er. De tuter som regel høyere enn ulvene selv.

I den sovjetiske legasjon i Stockholm residerte Madame Kollontay. Her var sentralen for den russiske spionasje og Kominternagentene med Wehner i spissen fikk sine anvisninger herfra.

(Forts. side 6)

(Forts. side 6)

Herbert Wehner - -

(Forts. fra side 5)

frem til veien til Karlstad.

I Oslo mottok han 3000 svenske kroner og den adresse i Stockholm hvor han skulle henvende seg. De norske kommunister hadde gjort godt arbeide og Wehners innpassing i apparatet skjedde feilfritt. Snart hadde han skaffet seg et fast illegalt tilholdssted i Stockholm, opprettet de nødvendige faste kontakter og opptatt sin virksomhet.

Agentene Wagner og Sager ble bl. a. sendt til Tyskland på en etterretningsreise, men etter at de uskadt var på tilbakeetur fra Tyskland ble de arrestert i Sverige og tatt i forhør av det svenske politi, som forøvrig spilte en merkelig dobbeltrolle. Britisk Secret Service hadde fast forbindelse med det svenske statspoliti og fikk omgående beretning om resultatet av forhør av tyske arestanter. Men ikke bare britene sto på god fot med svenskene. Også Gestapo kunne glede seg over lignende kontakt og opplysninger, fordi så mange høyere embetsmenn hadde sympati for Hitlers Tyskland.

Stockholm hadde utviklet seg til å bli et av de viktigste sentre for etterretningsvirksomhet. Her fantes det ikke et gesandtskap som ikke pleiet tverrforbindinger i spionasje- og etterretnings-tjenesten, eller selv hadde kontorer for slik virksomhet. Og ut fra dette må man også vurdere Stockholms betydning og de politiske emigranternes virksomhet.

Spionasjesentret Stockholm

Som de europeiske byer Madrid, Lissabon, Bern, Zürich og Luzern med flere storbyer i den nøytrale verden ble også Stockholm etter utbruddet av annen verdenskrig til en beryktet sentral for etterretningsvirksomhet. Her etablerte spionasje- og etterretningstjenester av alle avskygninger seg. De forskjellige gesandtskaper hadde siden 1939 mangedoblet sitt personale. Denne nye stab av tjenestemenn skulle naturligvis ikke befatte seg med diplomatiske problemer.

Hvor viktig dette spionasjesentrum Stockholm ble betraktet av stor- og krigsmaktene kunne man forstå bare av den store innsats av ledende personligheter og materiell. MI 5 MI 6 satte inn sine beste folk på samme måte som den amerikanske og den tyske etterretnings-tjeneste. Sovjetrusserne var ellers sterkest engasjert i det nøytrale Sverige.

I dag er Wehner i likhet med Willy Brandt (ex Frahm) blitt samfunnsstøtter i en borgerlig verden.

Også Canaris, som geografisk lå Skandinavia nærmest, la stor vekt på å kunne arbeide like eksponert i Sverige som sin motspiller Reinhard Heydrich og dennes etterfølger Walter Schellenberg. Som innsatssted bygget Canaris derfor ut Stettin. Herfra opererte under Canaris ikke bare yrkesetterretningsfolk, men også sivilister som pleiet en viss kontakt med britiske og amerikanske tillitsmenn. Man kunne finne disse hemmelige sendebud på møter og i gesandtskaper. Overalt var det fruktbar grobunn for konspiratoriske samtaler. Til fremme av slike kontakter tjente ikke bare «bakværelsene» i forskjellige kafeer og restauranter, men også selskaper i de forskjellige gesandtskaper.

Slikt undergrunnsmiljø, hvor det under dekke av politisk overbevisning ble drevet handel med etterretninger i stor stil, fantes det i Stockholm nesten på hvert gatehjørne. Den vesentligste andel i disse dunkle affærer hadde naturligvis nok de krigførende makter. Her virket de allierte fra vest mot de nye forbundsfeller fra øst like ugenert som mot den åpne fiende, og omvendt ble østens agenter smuglet inn av Sovjet både i vesten og i fascistiske stater.

Det var alltid bare ett mål: å samle og å viderebefordre etterretninger og å sette i gang spionasje- og sabotasjeaksjoner, samt å undergrave frontene i denne etterretningsjungel.

Dette Stockholm var i disse år Skandinavias varmeste punkt hvor de aller beste agenter fra hver side ble satt inn. Alle spilte i disse skjebnesvangre år med fordekte kort. Høytstående spioner som Wennerström, som først mange år senere ble avslørt som sovjetspion, sto dengang i det tyske Abwehrs tjeneste og ble ledet av Canaris over Stettin.

Men hovedkontingenten i denne politiske og etterretningsmessige innsats var ikke de «offisielle» aktører og yrkespioner, men de såkalte «overbevisningsmedvirkerne». Som i ingen annen storby i den nøytrale verden var de politiske emigranter engasjert i denne etterretningsjungel. Man fant alle avskygninger av ideologiske retninger representert i innsatsen, for Sverige ble et av de siste asylter for politiske emigranter.

Disse skildringer av forholdene i det Stockholm og det Sverige som også huset en betydelig flokk av norske flyktninger forklarer kanskje i noen grad bakgrunnen for Strömholms beretning om sin virksomhet som leiemorder i norsk tjeneste.

Wehners virksomhet varte til 2. april 1942, da han ble arrestert under et besøk hos sin elskerinne, den arresterte agent Wagners hustru, som etter mannens arrestasjon naturligvis ble skygget av det svenske statspoliti. Det viste seg nå at Wehner stikk i strid med vanlig agentpraksis var meget samarbeidsvillig. Han skrev personlig lange tilståelser og utredninger og prisga villig vekk tråder til Berlin, til Moskva, til Oslo og annet sted. Ved rettssaken ble han dømt til 1 års tvangsarbeide av den svenske domstol. Også hans svenske hjelperske Solveig Signe Lucia Hansson ble dømt på basis av Wehners forklaring. Hun lever i Stockholm den dag i dag og hevder fremdeles at det var Wehners forklaring alene som felte henne.

Naturligvis fikk man i Moskva meget snart rede på yndlingsagentens svikt. «Han ble for ikke å ha gjennomført partibeslutninger, for bevist angivervirksomhet, for skjødesløs og partiskadelig forhold, utstøtt av det kommunistiske partis rekke.»

I 1945 vendte han tilbake

Hetsen mot - -

(Forts. fra side 5)

Filetto. Overalt så man forbausset på meg, for man trodde at jeg ikke lenger var blant de levendes tall. Hva hadde hendt? Mens jeg var underveis hadde italienske partisaner — i tyske fallskjermjegeruniformer — med håndgranater tatt livet av resten av forkommandoen — 4 mann — og hadde så stukket av. Da vi og de andre alarmerheter kom til Filetto fant vi våre fire kamerater døde. Jeg var i Filetto tildelt en avsperringskjede som var lagt rundt landsbyen.

Ifølge denne min beretning ble fire av mine kamerater myrdet og ikke bare en som det berettes i Italia. At partisanene bar tyske fallskjermjegeruniformer har hittil ingen avis fortalt. Undersøkelsen av de døde og omgivelsene bekreftet at de var drept med håndgranater, noe offentligheten hittil ikke har fått høre.

Vår divisjon — det var en østpreussisk divisjon — hadde i årenes løp måttet betale en høy blodtoll under innsats mot bander i Jugoslavia og Italia. Denne folkerettstridige snikskytterkamp, ført med bestialsk grusomhet, hadde rettidig tvunget oss til forsiktighet og til motforholdsregler.

For meg står bildet av døde kamerater som lå der nakne, med utstukne øyne, avskårne ører, oppsprettet mave og fylt med bensin og antent. Ja, man hadde sågar hakket istykker knoklene. Etter alt som har skjedd og alt jeg har sett har jeg personlig bare ett ønske: fred. Men det som foregikk i meg og i mine kamerater når vi sto foran de utallige massakrerte og til ukjennelighet mishandlede lik fra vår avdeling det kan bare den forestille seg som har opplevet noe liknende. Et spørsmål reiser seg stadig i meg: Hvorledes forholder den amerikanske soldat seg se-

til det slagne Tyskland og da kommunistene hadde utstøtt ham vendte han seg til sosialdemokratene. Etter noen betenkning ble han også overtatt av dette parti. Dog måtte han først lage en «redegjørelse», hvor han berettet det bokens forfatter kaller evtnty, om en slags motstandsvirksomhet innen det kommunistiske parti med «forfølgelse» som resultat.

Og nå er han altså tysk minister i en regjering Kiesinger! Sammen med Willy Brandt!

ner i Vietnam? Enhver kan selv svare på det.»

Men fortsatt hevder tyske og norske aviser at ikke fire, men bare en tysk soldat var blitt myrdet i Filetto. Wachtmeister Foerder har selv sett sine fire døde kamerater og må vel vite det bedre. Tyske aviser, som synes å føle en sadistisk glede over alt skitt som kan kastes på tysk soldatære, beretter også at en tysk feltwebel ble drept av sine egne fordi han forsvarte en italiener. Italienske vitner har fortalt dette. Wachtmeister Foerder sier om dette at den tyske feltwebel døde i kamp mot partisaner, han ble det ulykkelige offer for en rikosjett fra hans egen karabin.

Alle vil være enige om at det var en tragedie det som hendte i Filetto i junidagene 1944, en tragedie for de tyske soldater som ble drept av partisanene, for de 17 gisler og deres pårørende og for de tyske soldater som fikk ordren om å delta i eksekusjonspelletongen. Slik er krigen, og spesielt den folkerettstridige partisaner som også det offisielle Norge sverger til og som i den utstrekning den ble utøvet her berømmes i presse, i kringkasting og i bøker. Uten at disse massemedia er anstendige og ansvarsbevisste nok til også å berette at dette er folkerettstridige handlinger som setter hele sivilbefolkningens liv og sikkerhet i fare. For at folkeretten godkjenner de hårde motforholdsregler tyskerne, som enhver organisert militæravdeling, måtte og må gå til er indiskutabelt.

Vi ville forsømme vår plikt overfor vårt eget folk hvis vi ikke nå som ustanselig under okkupasjonen understreket dette. Derfor har vel affæren med biskop Defregger også noe å lære oss når den avkles all unødig hets rettet mot «de tyske barbarer» og gis almenlyddighet. For slik tyskerne opptrådte dengang slik har hver eneste stormakts (og for den saks skyld også mindre makts) tropper alltid opptrådt og vil alltid opptre.

Biskop Defregger har ellers trådt offentlig frem — men det forteller heller ikke norsk presse, og sier:

«Jeg føler meg juridisk og fremfor alt moralsk uskyldig!» Og han understreker: «Det ville være for lettvis om jeg sa at jeg nå ville handle annerledes, for bare den som engang som ansvarlig offiser, fremfor alt ansvarlig for livet til de menn som er ham betrodd, bare den som har vært i en slik kritisk stilling, i en krigersk

Quisling opptrer - -

(Forts. fra side 1)

Og likevel, kan vi i ham se den skumle kjeltring som hans bakvaskere har tegnet opp for oss? En fremtredende svensk advokat, Hemming Sjøberg, som man kan regne med er en upartisk observatør, erklærte at domfellelsen av Quisling for forræderi var illegal og dødsdommen urettferdig. Hans navn er fremdeles synonymt med «forræder». Men hør ham beskrevet av hans klassekamerat fra den høyere skole i Oslo, rektor Vilhelm Ullmann.

Ullmann: «Jeg kan bare gi Dem det aller beste og fineste bilde av ham — hans trofaste vennskap og hans sympatiske opptreden overfor sine venner — — Det er såvisst ikke bare jeg som tenker slik, men hele klassen uten unntagelse. Jeg har talt med noen av våre klassekamerater etter at jeg ble innkalt som vitne her i retten. Jeg vet at jeg taler på vegne av dem alle, når jeg betegner ham som en trofast snill og god venn. Han var overordentlig lærd etter våre begreper, vi så opp til ham, vi beundret ham. Vi merket aldri noe ondskapsfullt hos ham — han var hjelpsom mot oss med våre lekser og oppgaver, fordi han var så langt foran oss og han var aldri redd for å gi oss meddelelse om resultatene av sitt arbeid.»

«Vi la aldri merke til noe lavt og forrædersk hos ham.»

Predikeren: «Til rettens vrede motsto alle Quislings klassekamerater forsøk på å overtale dem til å sverte ham og forenet seg tappert til hans forsvaret. «Forræder» er derfor ikke en etikett som man lettvisst kan feste på en mann.»

Efter et vers av koret, erklærer Quisling:

«På dette sted, hinsides liv og hinsides tid, bekrefter jeg, Vidkun Quisling, oppriktighe-

militær stilling, kan dømme rettferdig.»

Hertil er å si at hverken tyske eller norske aviser, eller noen av de andre som hykler indignasjon, tar sikte på å «dømme rettferdig.»

Men i all også norsk begeistring over dette stoff til ny hets, burde man kanskje tenke over at folkerettsstridige handlinger, med mord og drap ble forsvart, om ikke direkte velsignet av prester fra den norske statskirke. Og de har til dags dato ikke tatt avstand fra den. Det var adskillig flere enn 19 «gisler» som ble avlivet på vår side uten lov og dom under folkerettsstridig innsats av snikmordere med eller uten velsignelse av norske prester som kanskje senere også er blitt biskoper?

ten av min pakt med Hitler. Jeg ble beskyldt for å konspirere mot statens sikkerhet og for å ha gitt den tyske fiende opplysninger. De som rettet disse beskyldninger var ikke uheldige menn: deres bedømmelse var tilskyet av propagandaen født av fem års krig. Det må overlates historikeren.

Gjennom hele min karriere var mine motiver hele tiden inspirert av min kjærlighet til Norge. Jeg føler ingen skam og har ingen følelse av illojalitet overfor mitt land. Rettssaken mot meg var en farce, henrettelsen av meg en hevne.

Samarbeide med Hitler var, som tiden vil vise, den eneste redning for Norge. Ingen kan med hånden på hjertet betvile min patriotisme.

Jeg fryktet for bolsjevismens bølge som kunne feie over Europa og oppsluke mitt land. Idet jeg forutså den endelige konflikt mellom Tyskland og Russland, mente jeg at allianse med ørnen var bedre enn kompromiss med bjørnen.

Våre allierte, Britannia og Frankrike, forsto ikke mine motiver. Men historien vil erkjenne dem.»

Judas Iskariot gir så sin fortolkning av Quislings handlinger og koret synger:

«Before Pilate the Jews me brought,
Where Barabbas had deliverance,
They scourged me and set me at nought,
Judged me to die to lead the dance.»

(Jødene bragte meg for Pilatus, hvor Barabbas ble løslatt, de pisket meg og hånet meg, dømte meg til å dø for å lede dansen)

(Exit Quisling)

Og skuespillet ender med at Predikeren deklamerer:

«Vår preken, «Livets dans», er nesten ferdig. Dets kort skisserte skikkelser har søkt å belyse Kristi gave til menneskeheten, bekreftet i historiens speil. Til de mange ukjente, som til de få berømte kan martyriets kall komme — —»

Dette viser at «bildet» av Quisling langsomt, men sikkert forandrer seg utenlands — noe også det britiske TV-innslag «The Patriotic Traitor» gjorde. Trass i det «offisielle Norge».

Robin Hood.

Horst Wessel - -

(Forts. fra side 4)

da vår storm nærmet seg gikk den over til håndgripeligheter. SA-folkene var ikke

Landssvikoppgjøret - -

(Forts. fra side 2)

ellers selv som legalt samarbeide med tyske okkuperter på britiske kanaløyer. Liv og verdier ble der spart i motsetning til illegale krigspplikter pålagt norsk befolkning under en okkupasjon og i strid med Bostedets Lov.

Prost Hedem skrev i FARMAND 14.5. 66 om Haalanddommen som innledning til justismordets epoke i rettsstaten Norge og om dommerens svikt av dommereden. I analogi med Dreyfussaken plikter norske dommere å følge de franske dommeres eksempel og frifinne de landssvikdømte. Dreyfus ble dømt som forræder ved kompetent domstol, men fikk etter 12 år friinnelsesdom og honnør. Den inkompetente Haalanddom uten jury og uten anvendelse av norsk lov var verre. Istedenfor dom vil imidlertid formentlig Stortingets opphevelse av alle disse dommer ved lov medføre at Norge igjen kan regnes som en rettsstat. For Dreyfussaken henviser jeg til høyesterettsadvokat J. B. Hjorts «Justismord» (1952) s. 103. Frykten for statsansvaret for dommerne med flere ved opphevelse av dommene er overdreven, fordi så få anket og tyveårsfristen som regel er oversittet.

Eksilregjeringen var lite konsekvent. Paul Hartmann

lenger til å holde igjen. Det ble vilt slagsmål. Da grep politiet inn. Det hadde sett seg ut stormfanen, men den var i trofaste hender. Kameratene løp til og det ble vill kamp om fanen. Systemets voktere slo med sine gummi-køller løs på hendene og armene til SA-folkene. Alt forgyves. Fanen skulle de ikke få. Kampen falt ut til fordel for oss. Fanen ble reddet. Fanebæreren, Schultz, en av Horsts mest trofaste og pålitelige kamerater ble arrestert. Det måtte fire, fem, seks mann til for å overvelde ham. Brutalt prylte man løs på ham. Vi fikk alle noen små molester og også Horst fikk et minne med.

Bare vanskelig ble det orden i stormen igjen. Med tilbakeholdt raseri, sammenpressede leber og knyttede never marsjerte vi videre, bare besjelet av en tanke: Dagen!

Da bilene om kvelden bragte oss hjemover og mange satt der i dype tanker, lød det fra et vognhjørne de trossig fremstøtte ord: «Vi skal vinne trass i alt dette.»

ble som hjemmefrontens representant eksil finansminister i november 1941. Han anså Quisling som okkupasjonsmaktens representant og aktet lojalt å samarbeide overens. med folkeretten. Standpunktet ble godtatt. Jfr. «Bak fronten», annet opplag, 1955, s. 24. Det var et korrekt juridisk og humannt standpunkt. Men hvor er logikken når man 22.1. 42 anser samme oppfatning hos NS-medlemmer som dødsstraffbetingende?

Det var også konsekvent av Hartmann 9.8. 44 å foreslå generelt at okkupasjonslovgivningen i Norge skulle opprettholdes under den vedtatte allierte okkupasjon iflg. Art. 43 og som vedtatt av regjeringen like før, 16.5. 44. Frihagen og Støstad var enig, men Wold — han som var jurist — foreslo et «retts-tomrom»! Og denne rettsløshet fikk han gjennomført på egen hånd ved Samling av Anordninger av 7.4. 45 fra «Justisdepartementet p.t. London», grunnlagt på falsk «enstemmig fullmakt» fra Stortinget 9.4. 40, der Wold selv var tilstede. Det som i virkeligheten foregikk på Elverum var at regjeringen ble pålagt å overholde Grl. § 17 som forbyr endring av stortingssitt lov. Jfr. Dokument 2 (1945) og Dokument 5 (1945) Det siste, av 7.8. 45, beviser at det ingen lovgivningsfullmakt ble gitt. Likevel godtok Høyesterett 2 dager senere ulovlig dødsdommen over Haaland som førte til henrettelse. Wold anførte i et forord til «Samling» disse ugyldige og straffbare anordninger som værende «av betydning ved gjenopprettingen av lovlige styre i Norge»! Det var okkupasjonsstyrets som var lovlige, mens Wolds forslag var mangedobbelt ulovlig.

En eksilregjeringenskonferanse 4.8. 44 fikk seg iflg. «Bak Fronten», s. 243 forelagt en britisk og amerikansk sensurordning i det alliertokkuperte Norge, «som nærmest synes å passe for et okkupert Tyskland»! Det okkuperte Norge skulle imidlertid nettopp administreres etter samme rettslige prinsipper i henhold til Art 43.

«Bak Fronten», s. 313: Lie beklaget seg 12.12. 44 over sin etat. «Oppfatningen der var nærmest, at staten var til for funksjonærenes skyld.»

S. 253: «Regjeringenskonferanse 27.8. 44. Wold refererte med forferdelse en opplysning han hadde fått fra britisk hold om at de britiske myndigheter aktet å arrestere quislinger i Norge og betrakte dem som britis-

ke krigsfanger.» Isåfall skulle de iflg. Haagregl. Kap. 2, Art 4 «behandles med menneskevennlighet» (Lovt. 1910, s. 487) Og det var vel derfor ideen ble diskutert av brite- ne, av humane hensyn, mens Wolds forferdelse nok skrev seg fra straffelyst. Ideen om britiske krigsfanger passet dog bedre på tyskerne, eftersom England var i krig med dem.

S. 389: I regjeringenskonferanse 3.5. 45 meddelte Wold at britisk og amerikansk regjering 30.4. 45 hadde henvendt seg til svensk regjering om militær assistanse hvis det ikke ble tysk kapitulasjon i Norge. De tre regjeringer visste at noen norske krigskrefter ikke eksisterte. Likevel ble eksilregjeringen fornærmet over ikke engang å ha fått underretning av «sine allierte». 8.5. 45 kom imidlertid den tyske kapitulasjon.

Jeg noterte også fra s. 39 i Hartmanns bok «Bak Fronten» at en av partiene nedsett felleskomite uttalte seg om «de irregulære og tildels anarkistiske forhold i Norge i dag.» Det dekker vel nærmest kong Haakons analyse av situasjonen 24.12. 40 som borgerkrig.

I «Samling av Anordninger» av 7.4. 45, s. 46 er inn tatt en senere ikke omtalt anordning av 29.7. 41, foredratt av Wold. Den peker på at Haagerkonvensjonen av 18.10. 1907 og Grunnloven kan være avgjørende ved dommer kjennelser, skjønn, administrative avgjørelser og forvaltningsmessige dekreter. Og det er sikkert nok. Wold hevder dette for den tyske okkupasjons vedkommende og det heter at «når Norge igjen er fritt» vil disse avgjørelser bli prøvet etter reglene om gjenopptagelse i straffeprosessloven eller tvistemålsloven. Men under den tyske okkupasjon ble nettopp okkupasjonsbestemmelserne iflg. Haagerkonv. lagt til grunn. Britene gikk på sin side, da de overtok okkupasjonen, ut fra at det ville bli forholdt likedan av norske myndigheter i henhold også til Alliertavtalene, og selv var de opptatt med avvæpning og hjemsendelse av den mangedobbelt og bevæpnede tyske stridsmakt i Norge.

Det som da — og senere — streid med Haagerkonvensjonen og Grunnloven, med Alliertavtalene og med norsk lov fordi rettsløse anordninger ble lagt til grunn istedenfor lov og rett, samtidig som de ble gitt tilbakevirkende kraft, må omgjøres hvis Norge skal bli regnet som rettskultivert.

For Ungdommen

(Forts. fra side 4)

siologen José Ripoll i anledning meldingen om at det er blitt åpnet adgang for norske medisinstudenter å skaffe seg utdanning i Spania, at dette fører til utbytting av de fattige i landet og regimet vil utnytte studentene i propagandaøyemed. Videre forteller sosiologen at universitetene i Spania er omringet av politi og uniformerte politifolk sitter i auditoriene og passer på. Dette er bare litt av historien Ripoll kommer med til Universitets.

ANSA, som får grov påpakning for å ha tilrettelagt mulighetene for nordmenn til å studere i Spania, blir beskyldt for å være nærsynt og egoistisk. Nå er det en kjent sak at utenlandsstudentenes organisasjon, ANSA, også har gjort det mulig for nordmenn å studere i øst-europeiske land, men ingen sprenger stemmebåndene av den grunn.

Hvis det er nødvendig å ha politi postert ved spanske universiteter, er det utelukkende av hensyn til ro og orden. Ingen skal få oss til å tro at politiet er der for å hindre studentene i å utføre sitt primære arbeid. Det må også være klart at ordnede forhold ved et universitet er grunnlaget for et effektivt studium. Derfor burde norske studenter som vil begynne sitt studium i Spania være glade for at staten garanterer for ro og orden.

Prøv å skaffe **FOLK OG LAND** en ny abonnent

IKKE BARE TYSKERNE, MERKELIG NOK!

Til vår forbauselse — ettersom vi trodde at det bare var tyskere som drev med tortur og denslags — leser vi i et telegram at «En spesialkomité fra FN er nå iferd med å undersøke israelerne behandling av sivilbefolkningen i de okkuperte arabiske områder. Det er satt frem påstander om at israelerne har utsatt sivilbefolkningen for tortur, masse-mord og folkemord. Det ble mandag fremlagt en rapport som ga en detaljert beskrivelse av 17 forskjellige torturmetoder som angivelig blir brukt av israelerne.» Såvidt telegrammet. Vi skal vedde en knapp på at det snart blir slutt på «undersøkelsene» og noterer ellers at den norske regjering, som er så opptatt av oberstenes dårlige oppførsel i Hellas, er merkelig taus om disse mis-handlinger.

TYRKISKE NASJONALSOSIALISTER

VG har store bekymringer igjen over Rocambole som ikke vil dø. Denne gang gjelder det ikke Hellas, men Tyrkia hvor nazismen etter hva bladet beretter blomstrer. Disse tyrkiske nasjonalsosialister har arrangert en stor marsj gjennom landet. Det dreier seg om ungdom ledet av den avsatte oberst Turkesh og det er fæle grei-

er det bladet vet å berette om dem: «De siste årene har ex-oberst Turkesh gjort seg til talsmann for en ideologi som har direkte tilknytning til Hitlers nazisme, dens målsetting er den samme, i praksis vil den gi samme utslag.» Det lyder helt utrolig, utbryter bladet. Om de forkastelige målene heter det: «Nasjonalistenes mål er å bekjempe både kommunistisk og vestlig imperialisme — Vi vil skape et Tyrkia for tyrkere. Derfor har partiets «støttropper» vært forrest i kampen mot både venstreorienterte grupper ved universitetene og ved de ofte blodige demonstrasjonene som har vært rettet mot USA i Tyrkia, mot amerikanske militærpersoner og orlogsskib som har vært på venns-kapsbesøk.» Og hva enda verre er: «Det legges heller ikke skjul på uviljen mot jøder og andre religiøse etnologiske minoriteter i landet» — hva nå dette siste skal bety. Når det gjelder denne tyrkiske oberst, så heter det: «Turkesh blir kalt «fører» og blir hilst ved at de strekker høyre hånd i været», men til en avveksling «med knyttet neve». Og VG føyer bekymret til: «Førerdyrkelse, antisemittisme og vold som et nødvendig politisk middel preger Tyrkias nye nasjonalsosialisme. Med sine leirsysterer og metoder til å vinne de unges entusiasme kan den lett føre landet ut i kaos.» Nei, vold bør de venstre-radikale få være alene om og bruke uforstyrret!

NÅR VI NEVNER DETTE MED VOLD

så tenker vi på et gråtkvatt telegram i pornobladet DAG-BLADET om de stygge tyske nasjonaldemokratene som ikke godvillig lar seg slå ned av den vensterradikale mobben, som ellers i dette tilfellet kan glede seg over velvillig bifall også fra de kristelige og deres sosialistiske allierte. Det er den beryktede hetskorrespondent Jon-Hjalmar Smith som gråter over det forkastelige i at nasjonaldemokratene setter seg til motverge for dermed provoserer de overfalte som ikke får ha sine møter ifred «til blodige slagsmål i møtelokalene (deres egne!) og på gatene utenfor.» Partiet får ingen eller dårlig beskyttelse av politiet og har derfor måttet opprette ordensvern for å beskytte sine lovlige valgsteder. Det er det nye SA, slår Dagbladkor-

respondenten fast, og det kan han vel ha noe rett i. For vold avler vold. Det er ellers bare en livvakt på 15 mann som partiets formann von Thadden har til sin beskyttelse som er dette nye SA, men billedbladet «Stern» har for sikkerhets skyld lagt på til 1000. Og fortsetter møtetteroren, så kan nok det bli en realitet. Smith er ellers dypt forarget over at ordensvernet må beskytte seg med hjelmer ettersom pøblen pleier å kaste sten. Det er da faktisk for galt at de ikke stiller hodene sine til disposisjon!

JA, DEN HAMBRO, DEN HAMBRO!

En av våre lesere har sendt oss et utklipp av AFTEN-POSTEN for 20. mars 1968. Det er altså gammelt, men like interessant likevel. For der står det faktisk svart på hvitt noe som vi inderlig godt kan tiltenke Hambro og det han står for. Vi siterer: «Norges faste representant ved De forenede nasjoner, Edvard Hambro, undertegnet onsdag på Norges vegne to konvensjoner til vern mot menneskerettighetene — — —». Vi kan godt forstå at Norge stiller seg først i køen når det gjelder å motarbeide menneskerettighetene. Det har jo en imponerende praksis på området i forbindelse med urettsoppgjøret.

DEN UDØDELIGE «MEIN KAMPF»

Mens man her hjemme i Norge nøyer seg med å servere løgnaktige sitater fra Hitlers «Mein Kampf» — noe vi forøvrig skal komme tilbake til i en artikkel — så forbereder det kjente britiske forlag Hutchinson seg på å gi ut en ny utgave. Det blir et nytt opplag av den engelske originalutgave fra 1933, som samme forlag da sendte ut. Den bayerske regjering har protestert iherdig, men forgjeves. Protesten skyldes at man vil hindre folk i å lese slik nedbrytende litteratur — altså rene menneskevennligheten — men pussig nok kommer både Stalins og Maos verker uhindret ut i Bayern.

IKKE NOE MOT NORGE!

Vestens meget demokratiske presse fråtser nå i statistikk fra den tyske sovjetsonen om arrestasjoner m.v. etter at muren ble oppført i

august 1961, altså i løpet av 8 år. Det oppgis at det i denne tid er foretatt 10 090 arrestasjoner av politiske grunner. Det er bekjentgjort 8 569 politiske dommer, derav 5 851 for fluktforsøk. Dette er naturligvis fælt, men hvorfor frisker ikke verdenspressen opp det som hendte i Norge hvor det i hine hårde tider etter 1945 ble foretatt over tre ganger så mange arrestasjoner og avsagt et uhyrlig antall politiske dommer. Og enda så demokratiske man med tiden har blitt, så nekter man å gjøre uretten god igjen! Ulbricht må nok henge i skal han ta igjen det norske forbilde!

ISRAEL I VANSKELIGHETER?

I det tysksproglige ukeblad «Der Nordwesten» i Winnipeg, USA heter det i en melding fra Tel-Aviv: Israels nåværende fredsgrenser med de daglige luftkamper, artilleriduelle og væpnede sammenstøt går ut over det lille lands krefter, mens araberne, takket være sine ojemillioner kan føre slik krig i årevis. Bare på Suezfronten har Israel siden juni 1967 mistet flere soldater enn under hele felttoget. Militærutgiftene har ifølge en meddelelse fra forsvarsdepartementet tredoblet seg siden juni-krigen og legger nå beslag på 20 pst. av bruttososialproduktet (USA 9 pst.). Landet lider av kronisk valutamangel og selv drastiske skatteforhøyelser hjelper ikke lenger.

ANNELIESE PAROW TANNINSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

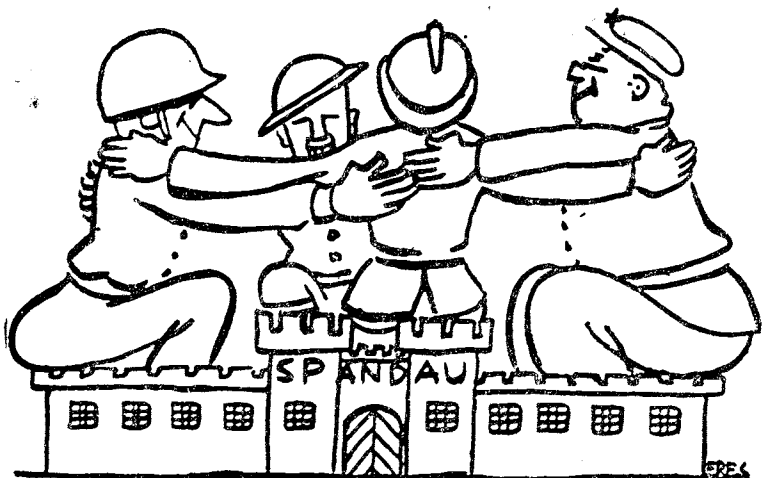
Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytrakt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,50

Bruk postgironr.: 16 450

Utgiver A/S Folk og Land
Viking Boktrykkeri

KAN KUN OM EN TING I VERDEN DE ENES — — —

På et felt står iallfall seiersmaktene fra 1945 enig og tro. De vokter nidkjært Spandaufangslets eneste fange, den 76 år gamle og syke Rudolf Hess, som nå har sittet fengslet i 28 år. Han ble som kjent selv av Nürnbergtribunalet frifunnet for krigsforbrytelser eller umenneskelighet og dømt til livsvarig fengsel for det som dommernes land og statsmenn uavlatelig har gjort senere: å forberede og sette igang en angrepskrig. Vi ser da bort fra at Hess naturligvis ikke gjorde noe slikt heller. Han satte tvertimot livet inn for å hindre at krigen mellom Tyskland og England gikk videre. Tegningen fant vi i DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG.